

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT
AL UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI
POLITICA DE SECURITATE

Bruxelles, 14.4.2011
COM(2011) 204 final

RAPORT COMUN CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

RAPORT ANUAL PENTRU 2010 PRIVIND HONG KONG

Regiunea administrativă specială Hong Kong: Raport anual pentru 2010

INTRODUCERE

De la retrocedarea Regiunii administrative speciale (RAS) Hong Kong către China continentală, în urmă cu peste treisprezece ani, Uniunea Europeană urmărește cu atenție evoluțiile economice și politice care au loc în Hong Kong, în vederea îndeplinirii angajamentului acesteia din 1997 față de Parlamentul European de a prezenta un raport anual privind evoluția situației din Hong Kong. Prezentul raport, care abordează evoluțiile din 2010, este al treisprezecelea raport de acest tip.

Pe parcursul anului 2010, principiul „o țară, două sisteme”, înscris în declarația chino-britanică și în Legea fundamentală a Hong Kong-ului, a continuat să funcționeze bine: drepturile și libertățile fundamentale ale poporului din Hong Kong au fost respectate, statul de drept a fost protejat, iar sistemul economiei de piață și mediul de afaceri au fost menținute.

Relațiile bilaterale și cooperarea între UE și Hong Kong au continuat să progreseze într-o direcție foarte bună, în ceea ce privește comerțul, investițiile și dialogul cu privire la chestiunile de interes comun. UE este în continuare cel de-al doilea partener comercial major al Hong Kong-ului. Uniunea reprezintă cea mai mare sursă de investiții străine directe (ISD) în Hong Kong, după China continentală și Insulele Virgine Britanice. Având una dintre cele mai mari comunități europene de afaceri din Asia și reprezentând un centru financiar și economic al regiunii, Hong Kong va continua să aibă o importanță strategică ca partener comercial și de investiții pentru UE.

UE continuă să sprijine cu tărie progresele rapide și substanțiale în vederea atingerii obiectivului privind un vot universal veritabil, în conformitate cu Legea fundamentală a RAS Hong Kong și cu aspirațiile poporului său.

EVOLUȚII POLITICE

2010 a reprezentat un an crucial pentru evoluția constituțională a Hong Kong-ului, fiind dominat de dezbateri politice intense privind reforma electorală.

În iunie, Hong Kong a făcut un important pas înainte prin aprobarea de către Consiliul legislativ a propunerilor privind metodele de alegere a șefului executivului și de formare a Consiliului legislativ în 2012. În conformitate cu această legislație, în 2012, comitetul care alege șeful executivului va fi extins de la 800 la 1 200 de membri, iar numărul de locuri în cadrul Consiliului legislativ de la 60 la 70. Raportul dintre numărul de deputați aleși în mod direct de către public și numărul celor aleși prin intermediul membrilor circumscripțiilor funcționale (astfel cum este prevăzut în decizia din 2007 a Comitetului permanent al Congresului Popular Național) rămâne în continuare egal.

Din cei zece membri suplimentari ai Consiliului legislativ, cinci vor fi aleși în mod direct prin circumscripții geografice, iar celelalte cinci locuri ar urma să fie atribuite circumscripțiilor funcționale. Cele cinci noi locuri atribuite circumscripțiilor funcționale vor fi ocupate de

membri aleși în mod direct ai consiliilor districtuale, care sunt organe ale administrației publice locale. Acest lucru înseamnă că 3,2 milioane de alegători înregistrați, care, în prezent, nu au dreptul de a alege legislatori ai circumscripțiilor funcționale vor fi eligibili să voteze pentru cele cinci locuri noi din cadrul circumscripțiilor funcționale.

La 25 iunie, șeful executivului, Donald Tsang a declarat că acest fapt reprezintă „un triumf al sistemului bazat pe principiul «o țară, două sisteme»”. Ulterior, în discursul său din octombrie cu privire la cadrul politic, acesta a subliniat că Hong Kong a făcut un pas decisiv în direcția votului universal, odată cu adoptarea de către Consiliul legislativ a pachetului constituțional din 2012 și că aspirația comunității privind continuarea evoluției constituționale a fost îndeplinită.

La 25 iunie 2010, purtătorul de cuvânt al Înalțului Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate, Catherine Ashton, a prezentat o declarație prin care a luat act de aprobarea de către Consiliul legislativ a reformelor electorale din 2012 și a subliniat că UE continuă să sprijine progresul rapid și semnificativ în vederea atingerii obiectivului privind un vot universal veritabil, în conformitate cu Legea fundamentală a Hong Kong-ului și cu standardele internaționale. În concluziile declarației, se precizează că aceasta constituie cea mai bună garanție a stabilității și prosperității pentru poporul din Hong Kong.

Procesul legislativ a fost dificil. Inițial, toate partidele pan-democratice s-au opus propunerilor guvernului. În luna mai, au fost organizate alegeri parțiale în urma demisiei din luna ianuarie a cinci legislatori din tabăra pan-democratică, care au susținut că alegerile parțiale ar constitui un „referendum de facto” cu privire la ritmul evoluției democratice. Toți cei cinci legislatori și-au recăpătat locurile în urma unor alegeri parțiale caracterizate printr-o prezență la vot foarte scăzută (17%) și neparticiparea partidelor pro-guvernamentale. În efortul de a găsi un compromis care să evite o a doua respingere de către legislativ a pachetului de reforme electorale, funcționari din China continentală și lideri ai taberei pan-democratice din Hong Kong s-au reunit pentru prima dată de la evenimentele din Tienanmen care au avut loc în 1989. Guvernul central a acceptat propunerea Partidului Democrat de a permite tuturor alegătorilor înregistrați (și nu doar consilierilor districtuali) în Hong Kong să voteze pentru cele cinci locuri noi din cadrul circumscripțiilor funcționale și, în cele din urmă, noua propunere a fost aprobată de legislativ cu majoritatea de două treimi necesară. UE salută călduros organizarea acestui dialog, care a făcut posibilă adoptarea propunerii.

Șeful executivului, Donald Tsang, a precizat, în discursul său din octombrie cu privire la cadrul politic, că guvernul său nu va legifera cu privire la domeniul securității naționale, în conformitate cu articolul 23 din Legea fundamentală, pe durata mandatului său. Tsang a declarat că, deși era vorba de o îndatorire constituțională, guvernul său se va concentra asupra unor chestiuni mai urgente, cum ar fi punerea în aplicare a legislației care să creeze condițiile necesare reformei electorale din 2012 și soluționarea problemelor cotidiene.

Noul președinte al Curții Supreme de Justiție din Hong Kong, Geoffrey Ma, și-a început mandatul în septembrie 2010, angajându-se să apere statul de drept în Regiunea administrativă specială și promițând să protejeze cu fermitate integritatea instanțelor orășenești.

Legislatorii din întregul spectru politic al Hong Kong-ului și-au exprimat sprijinul pentru activistul chinez Zhao Lianhai, aflat în închisoare, care a organizat un grup al părinților în vederea obținerii unor despăgubiri pentru copiii afectați de laptele contaminat cu melamină în

China continentală. De asemenea, unii dintre aceștia au semnat o petiție adresată Curții Supreme a Poporului în care se solicita eliberarea activistului. O petiție comună semnată de 28 de deputați ai Congresului Popular Național din Hong Kong a fost, de asemenea, înaintată Curții, solicitând pronunțarea unei sentințe mai îngăduitoare cu privire la acest caz. Zhao Lianhai a fost eliberat pe motiv medical, în decembrie 2010.

La 23 august 2010 au avut loc evenimentele tragice din Filipine, în care un grup de turiști din Hong Kong, aflați într-un autobuz, au fost luați ostatici la Manila, opt persoane din Hong Kong pierzându-și viața și altele fiind rănite. UE și-a exprimat condoleanțele și sprijinul pentru poporul din Hong Kong.

Legăturile între Hong Kong și Taiwan au continuat să se extindă în 2010, cu vizita în această țară a Secretarului financiar din Hong Kong, John Tsang, în luna august. Consiliul de promovare și cooperare economică și culturală Taiwan - Hong Kong a fost înființat în luna mai, în Hong Kong. Ambele părți au convenit să consolideze schimburile comerciale și cooperarea privind comerțul, finanțele, promovarea investițiilor și turismul.

În termeni generali, UE consideră că, în cursul anului 2010, punerea în aplicare a principiului „o țară, două sisteme” în RAS Hong Kong a continuat să fie satisfăcătoare, iar drepturile și libertățile poporului din Hong Kong, garantate prin Declarația chino-britanică și Legea fundamentală, au continuat să fie respectate.

EVOLUȚII ALE SITUAȚIEI ECONOMICE ȘI COMERCIALE

Economia Hong Kong-ului a cunoscut o bună redresare la începutul anului 2010 în urma crizei financiare mondiale. PIB a crescut cu 7,1% în termeni reali în primele trei trimestre ale anului 2010, după o scădere de 2,7% în 2009. Măsurile introduse de guvern în perioada de criză s-au dovedit capabile să amortizeze riscurile externe și să mențină încrederea. Creșterea în perioada de după criză a fost susținută de economia solidă a Chinei continentale, o revenire puternică a exporturilor pe piețele din Asia, intrări abundente de lichidități, precum și creșterea încrederii consumatorilor și a întreprinderilor. Piața forței de muncă a fost stabilă, iar rata șomajului a scăzut la 4,1% în cele trei luni până în noiembrie 2010¹, cea mai redusă din ultimii doi ani. Cu toate acestea, redresarea economică susținută și creșterea prețurilor de import au fost însoțite de o tensiune inflaționistă. Nivelul inflației prețurilor de consum în 2010 a fost de 2,3%², iar tendința ascendentă pare să continue și în 2011.

În 2010, Hong Kong a atras un volum important de lichidități de pe piețele internaționale pe piețele activelor, în contextul unui mediu financiar mondial relaxat. Având în vedere cursul de schimb fix al dolarului din Hong Kong în raport cu dolarul american, nu exista nicio posibilitate de utilizare a politicilor monetare pentru a aborda presiunea prețului activelor. În consecință, reducerea riscului apariției unei bule a activelor a devenit o provocare majoră pentru guvernul RAS Hong Kong în cursul anului 2010. În ciuda impactului negativ al legăturii monetare asupra fluctuației prețurilor activelor și a inflației, autoritățile din Hong

¹ Sursă: Departamentul pentru recensământ și statistică din Hong Kong.

² Sursă: valoarea reprezintă rata de creștere a indicelui compus al prețurilor de consum pentru primele unsprezece luni din 2010, pe baza datelor de la Departamentul pentru recensământ și statistică din Hong Kong.

Kong și-au reiterat public intenția de a menține sistemul Linked Exchange Rate (cursul de schimb fix al dolarului din Hong Kong în raport cu dolarul american), în vigoare din 1983.

Hong Kong a jucat un rol din ce în ce mai important în internaționalizarea monedei din China continentală, renminbi (RMB). Cu sprijinul guvernului central și datorită expertizei financiare și a infrastructurii pe care o deține, Hong Kong a reușit, în prezent, să se impună cu succes ca principal centru offshore pentru produsele și schimburile în RMB. Pe parcursul anului 2010, China și-a relaxat progresiv normele privind diverse operațiuni efectuate în RMB, cum ar fi transferurile de capital, decontările transfrontaliere, emisiunile de obligațiuni corporative și accesul la piața onshore de obligațiuni interne a acestora (onshore inter-bond market), în vederea unei îmbunătățiri a circulației fondurilor offshore în RMB. În același timp, schimburile în RMB au crescut în mod semnificativ și susținut în Hong Kong, înregistrându-se niveluri record de depozite, tranzacții și decontări transfrontaliere în RMB, precum și o amploare a finanțărilor și a produselor de investiții exprimate în RMB. De asemenea, Hong Kong a rămas în continuare cea mai mare piață a ofertelor publice inițiale la nivel global în 2010.

Hong Kong și China au continuat să își intensifice legăturile economice și comerciale prin intermediul unui Acord pentru un parteneriat economic consolidat (CEPA). Cel de al șaptelea supliment la CEPA a fost semnat în mai 2010, China introducând în cadrul acestuia mai multe măsuri de liberalizare în domeniul serviciilor, care se adresează furnizorilor de servicii din Hong Kong, ridicând numărul total al sectoarelor de servicii liberalizate, în conformitate cu CEPA, la 44. UE a continuat cooperarea cu guvernul din Hong Kong în vederea diseminării informațiilor cu privire la CEPA în rândul comunității de afaceri europene.

În ceea ce privește integrarea regională, Hong Kong și provincia chineză Guangdong au luat măsuri suplimentare pentru instituționalizarea cooperării și a schimburilor între acestea, printr-un acord-cadru aprobat de Consiliul de Stat al Republicii Populare Chineze și semnat la 7 aprilie 2010. Acordul are ca scop promovarea dezvoltării socioeconomice comune a Hong Kong-ului și a provinciei Guangdong, precum și valorificarea competitivității sectorului serviciilor din Hong Kong și a industriilor prelucrătoare din Guangdong în vederea creării unui centru mondial avansat în domeniul industriilor prelucrătoare și al serviciilor moderne.

Sprijinind în continuare cu tărie promovarea multilateralismului în domeniul liberalizării comerțului, Hong Kong a devenit recent mai activ în negocierea și încheierea de acorduri de liber schimb (FTA). În afară de CEPA, încheiat cu China continentală, Hong Kong a mai semnat un Acord pentru un parteneriat economic consolidat cu Noua Zeelandă la 29 martie 2010, primul său acord de liber schimb cu o țară străină. Negocierile cu Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS) au început în ianuarie 2010 și se apropie de finalizare. Hong Kong a inițiat discuții preliminare cu Chile, Peru și Malaysia. În decembrie 2010, OMC a efectuat o examinare a politicii comerciale a RAS Hong Kong a Republicii Populare Chineze. Ca și în cazul precedentelor examinări ale politicii comerciale efectuate de OMC, aceasta menționează că Hong Kong rămâne una dintre piețele cele mai liberale și transparente cu privire la investițiile străine, precum și una dintre economiile cele mai orientate spre piață și deschise la nivel global.

În 2010, au fost fie introduse, fie adoptate mai multe propuneri legislative importante în domeniul economic. În luna iulie, Hong Kong a adoptat pentru prima dată o lege privind salariul minim. Consiliul legislativ a adoptat propunerea grupului de lucru numit de guvern

privind stabilirea unui nivel salarial minim de 28 HKD pe oră (aproximativ 2,80 EUR). Legea privind salariul minim va intra în vigoare la 1 mai 2011.

O altă etapă importantă a constat în introducerea unui proiect de lege privind concurența. Proiectul de lege (dacă este adoptat) prevede înființarea unei comisii privind concurența, cu responsabilitatea de a investiga și urmări în justiție practicile anti-concurențiale care intră sub incidența proiectului de lege privind concurența, în timp ce actualele autorități din domeniul radiodifuziunii și al telecomunicațiilor ar beneficia de o competență concurentă în ceea ce privește chestiunile legate de oricare dintre aceste domenii distincte. Proiectul de lege ar prevedea, de asemenea, înființarea unui tribunal pentru chestiuni în materie de concurență. UE salută introducerea legii privind concurența în Hong Kong, deoarece consideră că politica în domeniul concurenței este un atribut important al unei economii de piață funcționale. Aceasta ar asigura condiții de egalitate pentru întreprinderi, ar conduce la sporirea eficienței economice și ar proteja comerțul liber în beneficiul consumatorilor.

La 3 martie 2010, Hong Kong a finalizat procesul legislativ pentru adoptarea legii și a dispozițiilor privind schimbul de informații în conformitate cu versiunea din 2004 a modelului de convenție fiscală a OCDE. Legea fiscală prevede ca schimbul de informații să se efectueze doar la cerere. Ca răspuns la cererea publicului, Hong Kong a inclus garanții în cadrul fiecărui acord global privind dubla impunere („CDTA”), ceea ce oferă garanții procedurale și statutare suplimentare în cazul procesării unei cereri de schimb de informații din partea autorităților străine. Pe parcursul anului 2010, Hong Kong a semnat 14 tratate fiscale de acest tip (7 cu statele membre ale UE). Se așteaptă ca rețeaua tot mai mare de tratate fiscale bilaterale să conducă la noi perspective economice și comerciale, precum și la oportunități în materie de investiții pentru toate părțile.

RELAȚIILE ȘI COOPERAREA DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI HONG KONG

În 2010, relațiile bilaterale și cooperarea dintre Uniunea Europeană și Hong Kong au continuat să se extindă. Hong Kong este un actor important în regiune și o platformă de intermediere pentru fluxurile comerciale și de investiții între UE și China continentală.

În 2010, UE a fost în continuare cel de-al doilea partener comercial major al Hong Kong-ului, după China continentală. De asemenea, în același an, Hong Kong a fost cel de-al 16-lea partener comercial ca mărime al UE. Schimburile comerciale bilaterale dintre UE și Hong Kong s-au redresat puternic și au crescut cu 29,9% în primele nouă luni ale anului 2010, ajungând la 37,9 miliarde EUR.

Alături de China continentală și Insulele Virgine Britanice, UE a fost cel mai mare investitor străin din Hong Kong, contribuind cu 9,9% la totalul capitalului investițiilor străine directe (ISD) în 2009. În același timp, investițiile Hong Kong-ului în Europa s-au dezvoltat constant, devenind una dintre sursele importante de investiții directe din Asia.

În pofida crizei economice globale, Hong Kong are una dintre cele mai mari comunități europene de afaceri din Asia și continuă să atragă un număr mare de cetățeni europeni care locuiesc și lucrează pe teritoriul său, numărul total al acestora ridicându-se la aproximativ 31 100 la sfârșitul anului 2010, conform cifrelor oficiale furnizate de autoritatea pentru migrație din Hong Kong. Cel mai mare număr de companii străine din Hong Kong provin din

UE, acestea deținând, în iunie 2010, 423 de sedii regionale, 654 de birouri regionale și 590 de birouri locale³, depășind cele ale SUA și ale Japoniei. Prezența comercială a UE acoperă o mare varietate de sectoare, în special servicii financiare și de afaceri, comerț, logistică, construcții și comerț cu amănuntul. Întreprinderile din UE au devenit în prezent actori-cheie, printre altele, în sectorul bancar, al asigurărilor și al valorilor mobiliare din Hong Kong.

Cel de-al patrulea dialog structurat între Comisia Europeană și guvernul RAS Hong Kong a avut loc la Bruxelles la 22 noiembrie 2010. Reuniunea a abordat o gamă largă de chestiuni, de la relațiile economice, inclusiv comerțul și investițiile, la aviație, mediu, cercetare, tehnologie, inovare și cooperare în domeniul educației. Cele două părți au notat cu satisfacție că relațiile lor comerciale și economice au continuat să se consolideze, iar schimburile comerciale bilaterale au revenit în mod constant la nivelurile anterioare crizei financiare. S-au intensificat schimburile constructive privind reforma procesului de reglementare în sectorul serviciilor financiare, precum și în domeniul siguranței jucăriilor.

După câțiva ani de discuții între Comisia Europeană și Hong Kong, precum și după lansarea negocierilor bilaterale dintre Germania și Hong Kong în 2008, Comisia Europeană și Hong Kong au ajuns, în 2010, la un acord cu privire la modul de a restabili securitatea juridică în cadrul acordurilor bilaterale dintre UE și Hong Kong privind serviciile aeriene.

În 2010, a avut loc un număr de vizite la nivel înalt de la Bruxelles la Hong Kong. În luna ianuarie, comisarul Kuneva, responsabilă de sănătate și protecția consumatorilor, a vizitat Hong Kong-ul pentru a participa la dialogul deschis privind inițiativa APEC în materie de siguranță a jucăriilor. În august 2010, comisarul Semeta (impozitare și uniune vamală, audit și antifraudă) s-a întâlnit cu omologii săi din Hong Kong pentru a discuta chestiuni legate de impozitare și vamă. Acesta a felicitat autoritățile din Hong Kong pentru progresele înregistrate în punerea în aplicare a standardelor OCDE privind asistența în materie fiscală și a subliniat interesul continuu al UE și al statelor sale membre în stabilirea unei cooperări specifice cu Hong Kong privind veniturile din economii, pentru a se asigura o impozitare a investitorilor din UE în conformitate cu normele din statul membru de reședință al acestora, astfel cum este prevăzut de Directiva UE privind impozitarea veniturilor din economii și de acordurile conexe. În luna septembrie, directorul-general Deffaa (impozitare și uniune vamală), a condus o delegație de funcționari vamali în cadrul celei de a 8-a reuniuni a Comitetului comun UE-Hong Kong în domeniul vamal și al cooperării.

Activitățile din cadrul Programului de informare pentru Hong Kong și Macao cu privire la întreprinderile din UE (EUBIP), cofinanțat de Comisia Europeană și gestionat de Camera Europeană de Comerț (ECC) din Hong Kong, au crescut ca număr și au devenit mai diverse. Pe parcursul anului 2010, s-a acordat prioritate reglementărilor privind serviciile financiare, CEPA, protecției mediului, telecomunicațiilor, domeniului vamal și fiscalității. Au fost instituite diverse consilii în domeniul afacerilor în cadrul unui număr de sectoare în care întreprinderile și industria europeană ocupă o poziție de lider, de exemplu, tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) și serviciile financiare. Acestea au furnizat o importantă contribuție sectorială pentru dialogul între guvernele noastre. EUBIP s-a dovedit a fi un instrument reușit pentru o mai bună înțelegere între comunitățile de afaceri din UE și Hong Kong.

³ Sursă: Departamentul pentru recensământ și statistică din Hong Kong.

Hong Kong continuă să fie un centru al libertății presei și al libertății de exprimare, precum și un important centru media în regiune. Eforturile UE în domeniul diplomației publice s-au concentrat pe sporirea rolului activ și a vizibilității Uniunii Europene în Hong Kong în contextul noului Tratat de la Lisabona. Începând cu 1 ianuarie 2010, Oficiul Uniunii Europene în Hong Kong reprezintă UE în calitate de coordonator și negociator în cadrul acestei Regiuni Administrative Speciale. Tratatul de la Lisabona oferă o oportunitate pentru UE de a-și intensifica în continuare legăturile cu Hong Kong. Oficiul Uniunii Europene în Hong Kong, în strânsă colaborare cu statele membre ale UE reprezentate în mod oficial în teritoriu, asigură furnizarea cu promptitudine de informații substanțiale cu privire la politicile UE în materie de schimburi comerciale și de reglementare, energie și schimbări climatice, regulamentul financiar, dialogul intercultural și rolul UE în lume.

Hong Kong a ieșit din criza financiară mondială fără probleme sistemice majore. Fundamentele economice și financiare solide ale acestei RAS, economia sa de piață deschisă și mediul său juridic stabil, bazat pe respectarea statului de drept și pe independența sistemului judiciar, constituie factori importanți pentru creșterea fluxurilor comerciale și de investiții cu UE, precum și pentru crearea unui punct de deschidere către China continentală și regiune.